

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16Co/184/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1317209071
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Mario Dubaň
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1317209071.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Maria Dubaňa a sudcov JUDr. Ivany Štiffovej a JUDr. Romana Majerského, v spore žalobcov: 1/ O. P., X.. XX.X.XXXX, Z. XX, L., 2/ G. P., X.. XX.XX.XXXX, Z. XX, L., obaja zastúpení: URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s.r.o., advokátska kancelária, Havlíčkova 16, Bratislava, proti žalovanej: Slovenská sporiteľňa, a.s., Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653, zastúpenej: Advokátska kancelária Mária Grochová a partneri s.r.o., Bočná 10, Košice, o určenie, že zmluva o splátkovom úvere je bezúročná a bez poplatkov, na odvolanie žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III č.k. 24Csp/43/2017-163, zo dňa 19.6.2018, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žalovanej priznáva proti žalobcom 1/ a 2/ plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení uviedol, že žalobou zo dňa 4.5.2017, došla súdu dňa 5.5.2017, sa žalobcovia domáhali rozhodnutia, ktorým súd určí, že zmluva o splátkovom úvere, ktorej predmetom bolo odplatné poskytnutie sumy 20.000 eur, uzatvorená medzi žalobcami a žalovanou dňa 4.2.2016, je bezúročná a bez poplatkov a žiadali priznať voči žalovanej náhradu trov konania.

2. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len "C.s.p."), súd prvej inštancie po tom, ako vyhodnotil žalobu ako procesne prípustnú, žalobe nevyhovел z vecných dôvodov, pretože žalobcovia neuviedli také skutočnosti (ani žiadne také skutočnosti nevyplývali z predložených dôkazov), v dôsledku ktorých je zmluva o splátkovom úvere bezúročná a bez poplatkov.

3. Zmluvu o splátkovom úvere považoval súd prvej inštancie za spotrebiteľskú v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka; žalovaná pri uzatváraní a plnení úverovej zmluvy konala v rámci svojej obchodnej činnosti, žalobcovia - fyzické osoby nekonali ako podnikatelia, preto ich treba považovať za dodávateľa a spotrebiteľa, zmluvu za spotrebiteľskú a poskytnutý úver spotrebiteľský podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

4. Súd prvej inštancie poukázal na § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka a dôvodil, že bolo na žalovanej ako dodávateľovi tvrdiť a preukázať skutočnosti o individuálnom dojednaní zmluvy. Keďže žalovaná v tomto smere nič netvrdila, ani nepredložila žiadny dôkaz o individuálnom rokovaní, nebolo možné zmluvu považovať za individuálne dojednanú. Výsluch žalobcov nebol potrebný, nakoľko ich nezaťažovala dôkazná povinnosť. Skutočnosť, či zmluva o splátkovom úvere bola dojednaná

individuálne však pre rozhodnutie nebola dôležitá, nakoľko žalobcovia sa nedovoľovali bezúročnosti úveru pre neprijateľné podmienky, ale z iných dôvodov. Posúdenie otázky, či je úver bez poplatkov a bez úrokov záviselo od toho, či zmluva obsahuje zákonom predpísané náležitosti.

5. Súd prvej inštancie uviedol, že podľa § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len "zákon č. 129/2010 Z.z."), zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať aj výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Žalobcovia argumentovali, že v zmluve nie je uvedená konkrétna výška istiny, ani úroku, takže nevedia zo zmluvy určiť, aká konkrétna suma z mesačnej splátky pripadá na istinu, a koľko na úroky; žalovaná proti tomu na pojednávaní namietala, že podľa článku 2 ods. 2 Základných princípov C.s.p. sa má vychádzať z rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, nie z rozhodnutí okresných a krajských súdov, a poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22.2.2018, sp. zn. 3 Cdo 146/2017, v ktorom sa konštatuje, že výklad podávaný žalobcami nie je správny. Interpretáčnej prístup a právne závery najvyššieho súdu sa podľa jeho odôvodnenia vzťahujú na právny stav v čase, ktorý bol rozhodujúci pre posúdenie správnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia (zmluva o úvere zo dňa 23.12.2013). K tomu však uviedol, že zákonom č. 279/2017 Z.z. zo dňa 12.10.2017, došlo medziiným k zmene § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z. v tom zmysle, že sa v ňom s účinnosťou od 1.5.2018 slová "a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov" nahrádzajú slovami "frekvenciu splátok a". V dôvodovej správe k tomuto zákonu sa uvádza, že vypustenie náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo nevyhnuté so zreteľom na závery vyjadrené v Rozsudku. Od uvedeného dňa sa podľa najvyššieho súdu legislatívne pregnantnejším vyjadrením odstráni možnosť rôzneho výkladu predmetného ustanovenia, ktorú bolo, podľa názoru senátu najvyššieho súdu, možné (a potrebné) preklenúť už podľa doterajšej právnej úpravy jeho eurokonformným výkladom.

6. Súd prvej inštancie mal za to, že aktuálne rozhodnutie najvyššieho súdu dáva jasnú a presvedčivú odpoveď na spor strán, pokiaľ išlo o dodržanie náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. a vychádza z obdobného skutkového stavu; spomína aj rozhodnutie krajského súdu, na ktoré poukazovali žalobcovia. Súd prvej inštancie uznal obranu žalovaného, že pre zachovanie právnej istoty je potrebné vychádzať z rozhodnutia najvyššieho súdu, t.j. vyššej súdnej authority.

7. K námietke žalobcov, že v zmluve je nesprávne stanovená celková čiastka, ktorú musia zaplatiť a ktorá je vypočítaná na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy súd prvej inštancie a ktorí poukázali na to, že súčet všetkých splátok dáva čiastku 29.216,64 eura, avšak celková suma, ktorú mali podľa zmluvy zaplatiť bola 29.215,52 eura a už tým je podľa nich preukázané, že RPMN uvedená v zmluve vo výške 10,46 % je nesprávna, na oko nižšia, v skutočnosti je RPMN vyššia; súd prvej inštancie objasnil, že RPMN vyjadruje reálnu cenu spotrebiteľského úveru a je, na rozdiel od skladby anuitných splátok, dôležitým ukazovateľom pre spotrebiteľa na porovnanie výhodnosti úveru. Pripomenul znenie § 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z. podľa ktorého ročnou percentuálnou mierou nákladov sa rozumejú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19 a § 19 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., podľa ktorého ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru sa vypočíta podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 2. Na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere, a iných poplatkov okrem kúpnej ceny, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť za kúpu tovaru alebo uskutočnenie služieb bez ohľadu na to, či sa operácia vykoná v hotovosti alebo na úver. Náklady na vedenie účtu, na ktorom sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, náklady na používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a ostatné náklady na platobné transakcie sa zahrnú do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, ak otvorenie účtu nie je dobrovoľné a náklady na účet neboli zrozumiteľne a samostatne uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v akejkoľvek inej zmluve uzavretej so spotrebiteľom.

8. Zo štandardných informácií o spotrebiteľskom úvere a informácie o RPMN, ktoré žalobcovia podpísali súčasne so zmluvou o splátkovom úvere mu vyplynulo, že výpočet RPMN bol vykonaný za tých predpokladov, že úver bol poskytnutý okamžite (t.j. dňa 4.2.2016) a v plnej výške, že splatnosť prvej splátky bola dňa 15.3.2016 a že žalobcovia budú plniť svoje povinnosti v lehotách uvedených v zmluve.

V Informácii o RPMN bol uvedený aj údaj o priemernej RPMN. Žalobcovia tak mali k dispozícii všetky údaje potrebné k tomu, aby si mohli porovnať cenu úveru (RPMN). Objasnil v tejto súvislosti, že vzorec na výpočet RPMN, uvedený v prílohe č. 2 zákona, je komplexnejší, na čo správne poukázala žalovaná; obsahuje viaceré východiskové údaje, presnosť výpočtu na desatinné čísla, zaokrúhľovanie. Z tohto hľadiska považoval dôkaz predložený žalobcami za nepresvedčivý, išlo o neúplný výpočet, nezohľadňujúci napr. skutočný začiatok čerpania úveru. Po zohľadnení všetkých východiskových údajov považoval RPMN uvedenú v zmluve za správnu. Za opodstatnenú uznal aj obranu žalovaného týkajúcu sa rozdielu v čiastke, ktorú mali žalobcovia zaplatiť a ktorá predstavovala 1,12 eura s tým, že odhladnuc od toho, že ide o nepodstatnú sumu v porovnaní s výškou a trvaním úveru, a o dôsledok matematického zaokrúhľovania a akceptoval argument žalovaného, že podľa článku 5.17 obchodných podmienok žalovaného je posledná splátka vo výške zostatku pohľadávky banky; nemohli tak vzniknúť pochybnosti o tom, v akej výške zaplatia žalobcovia poslednú splátku, splatnú dňa 15.2.2024, a že na úver nezaplatia žalovanej viac než sumu 29.215,52 eura; na výpočet RPMN uvedený rozdiel nemohol mať vplyv.

9. Keďže zmluva o splátkovom úvere obsahovala všetky náležitosti zákona o spotrebiteľských úveroch a RPMN uvedená v zmluve zodpovedala skutočnej cene úveru, súd prvej inštancie žalobu v zmysle § 11 ods. 4, § 9 ods. 2 písm. l), § 2 písm. i), § 19 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., § 52 ods. 1, § 53 ods. 1 až ods. 3 Občianskeho zákonníka ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. s tým, že žalovanej by patrila náhrada trov konania za právne zastúpenie advokátskou kanceláriou; avšak výnimočne náhradu úspešnej strane nepriznal, nakoľko sú tu okolnosti hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 C.s.p., za ktoré považoval dôležité rozhodnutie najvyššieho súdu, týkajúce sa výkladu zákona o spotrebiteľských úveroch, ktoré bolo vydané až v priebehu súdneho konania, pričom dovtedajšia rozhodovacia prax krajských súdov nebola v otázke rozčlenenia splátok úveru jednotná, prevažne dokonca zastávala opačný názor. Zbral tiež do úvahy, že žalovaná je bankou, u ktorej sa obdobné spory so spotrebiteľmi opakujú a sú založené na rovnakých argumentoch. Z uvedených dôvodov považoval za odôvodnené a spravodlivé, aby aspoň po určitú dobu po zjednotení judikatúry sa uplatnil výnimočný postup pri rozhodnutí o trovách konania.

10. Proti rozsudku podali žalobcovia 1/, 2 odvolanie a žiadali napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe vyhovieť, eventuálne napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. h), písm. f) C.s.p. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov ich odvolania (§ 393 ods. 2 C.s.p.) bola námietka nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie; podanou žalobou (po zohľadnení čiastočného späťvzatia žaloby žalobcov) sa domáhali proti žalovanej určiť, že zmluva o splátkovom úvere, ktorej predmetom bolo odplatné poskytnutie sumy 20.000 eur, uzatvorená medzi žalobcami a žalovanou 4.2.2016 je bezúročná a bez poplatkov podľa zákona č. 129/2010 Z.z. a to aj z dôvodu, že žalovaná si riadne nespĺnila svoju povinnosť vyplývajúcu jej z § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z.. Vo svojich podaniach niekoľkokrát apelovali na fakt, že § 9 ods. 2 písm. 1) zákona č. 129/2010 Z.z. je kogentným ustanovením, od ktorého sa nemožno odkloniť. Súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnemu záveru najmä z dôvodu, že rovnako ako Najvyšší súd SR sa nezaoberali, resp. "odignorovali" výkladové metódy posúdenia možnosti vykladať vnútroštátne právo eurokonformne. Poznamenali, že rešpektujú ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, ale k predmetnému uzneseniu namietali, že nebolo zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a že nejde o stanovisko občianskoprávneho kolégia; nepredstavuje tak formálne záväzné rozhodnutie - ustálenú judikatúru najvyššieho súdu. V zmysle uvedeného tak mali za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie, resp. súdu druhej inštancie, ktoré nezdieľa rovnaký právny názor, ako najvyšší súd v konaní pod sp. zn. 3 Cdo 146/2017, tak nemožno považovať za odklon od ustálenej judikatúry najvyššieho súdu.

11. Boli názoru, že uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 146/2017 je vágne a arbitrárne, pričom do právnych vzťahov medzi spotrebiteľom a dodávateľom vnieslo výraznú právnu neistotu, pretože najvyšší súd vo svojom odôvodnení úplne "odignoroval" výkladové metódy posúdenia možnosti vykladať vnútroštátne právo eurokonformne; svoj výklad založil len na teleologickom výklade zákona č. 129/2010 Z.z. bez toho, aby skúmal otázku, či Smernica EU č. 2008/48 bola alebo nebola v skutočnosti vadne implementovaná (či už chybné alebo len neúplne/nedostatočne); neskúmal, aký význam zákonodarca prisúdil predmetnému slovnému spojeniu v čase, kedy ho použil vo vnútroštátnom predpise po prvýkrát (najmä z dôvodu zachovania právnej istoty); je nepochybné, že Smernica č. 2008/48/ES bola implementovaná vadne, čo potvrdzujú aj odlišné jazykové vyjadrenie zákona v porovnaní so znením Smernice (je zrejme, že ak by slovenský zákonodarca chcel vyjadriť to isté, čo požaduje Smernica č.

2008/48/ES, bol by býval použil takú istú terminológiu ako používa predmetná smernica, čo je zrejme, že slovenský zákonodarca nepoužil); dôvodová správa k novele zákona č. 129/2010 Z.z. s účinnosťou od 1.5.2018 explicitne uvádza, že "ak by sme predmetné ustanovenia ponechali v zákone č. 129/2010 Z.z., Slovenská republika by išla nad rámec podmienok stanovených smernicou."

12. Upriamili pozornosť aj na skutočnosť, že najvyšší súd v danom prípade opomenul skúmať aj právnu normu, v ktorej zákonodarca použil slovné spojenie "splátok istiny, úrokov a iných poplatkov" po prvýkrát, pričom v podanom odvolaní uviedli stručný prehľad legislatívnych zmien (ne)sporného ustanovenia a to § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. podľa ktorého platilo, že "Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov: ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť." Na základe uvedeného, boli názoru, že možno s určitosťou konštatovať, že zákonodarca mal jednoznačne na mysli rozčlenenie jednotlivých položiek splátky tak v členení na istinu ako aj úrok či iný poplatok, čo nepochybne vyplýva z jazykového (gramatického, verbálneho) výkladu, logického výkladu ako i výkladu e-ratione legis a tiež historického výkladu (za použitia komparácie postupných legislatívnych zmien inkriminovaného) predmetného ustanovenia zákona. Ďalšia zmena, ktorú zákonodarca uskutočnil vo vzťahu k predmetnému ustanoveniu spočívala v tom, že dané ustanovenie upravil tak, že slovo "sumu" nahradil slovom "výšku", a vypustil požiadavku "uviesť aj súčet týchto platieb." Predmetné ustanovenie tak znelo "Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí výšku, počet a termíny splátok." Mali za zrejme, že uvedenou novelou zákonodarca neupustil od požiadavky členenia splátok, ale upustil len od požiadavky na uvedenie súčtu týchto platieb, keďže uvedenú formuláciu vypustil. Cieľom zákonodarcu tak nebolo zníženie ochrany spotrebiteľa, ale práve naopak, jeho posilnenie. S ohľadom na vyššie uvedené tak zastávali názor, že v prípade, ak by v spotrebiteľských zmluvách nebol jasne a určite vymedzený počet a termíny splátok úrokov a iných poplatkov v zmysle § 9 ods. 2 písm. 1) zákona č. 129/2010 Z.z., ale bola by uvedená len výška mesačnej splátky, tak takýmto postupom by sa obchádzali jednotlivé ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. a to obligatórne náležitosti stanovené v § 9 ods. 2 písm. 1) zákona č. 129/2010 Z.z..

13. Poukázali na to, že najvýznamnejšia zmena predmetného ustanovenia nastala novelou zákona č. 279/2017 Z.z. s účinnosťou od 1.5.2018, ktorou slovenský zákonodarca novelizoval predmetné ustanovenia a to tak, že zosúladiť vnútroštátne znenie právneho predpisu so Smernicou, keď zmenil zákonnú požiadavku na obsah zmluvy o spotrebiteľskom úvere tak, že v zmysle § 9 ods. 2 písm. i) "Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: výšku, počet frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia." Z vyššie uvedeného historického výkladu mali za nepochybné, že slovenský zákonodarca slovami "výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov" mal na mysli členenie splátok a slovami "frekvencia splátok" mal na mysli uvedenie len samotnej celkovej výšky splátky bez jej vnútorného členenia. Boli názoru, že z uvedeného tak možno prijať záver, že v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy, resp. do 30.4.2018 zákonodarca jednoznačne vyžadoval členenie splátok, pričom od 1.5.2018 sa takéto členenie nevyžaduje a to práve v dôsledku zmeny legislatívy, no táto zmena platí vždy iba do budúcnosti a nikdy nie spätne, keďže by išlo o pravú retroaktivitu, ktorá je v právnom štáte vždy zakázaná a právne neprípustná. Súčasne s ohľadom na zásadu právnej istoty apelovali na fakt, že každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo prejednaná podľa platných a účinných právnych predpisov. Nie je totiž možné, aby v právnom štáte neboli akceptované platné a účinné právne predpisy (PL. ÚS 36/95, PL. ÚS 3/00, PL. ÚS 16/95). Ozrejmili, prečo v danom prípade neprichádza do úvahy priamy účinok Smernice s tým, že v zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora EU platí, že rozsah a medze nepriameho účinku smerníc je vyjadrený jednak právom EÚ a jednak právom vnútroštátnym. Spolupôsobenie týchto dvoch právnych poriadkov sa prejavuje tak, že vnútroštátne ustanovenie je možné vykladať eurokonformne len za použitia vnútroštátnym poriadkom aprobovaných výkladových metód (a všeobecných právnych zásad, najmä zásady právnej istoty a zákazu retroaktivity). Únijné (európske) právo a judikatúra a doktrína Súdneho dvora EU vo vzťahu k nepriamemu účinku smerníc kladie (kreuje) tieto únijné medze (limity/obmedzenia), a to: (i) objektové medze, (ii) referenčné medze, (iii) časové medze, (iv) medze v dostupnosti vnútroštátnych výkladových metód a (v) ostatné medze. Medzi medze dostupnosti vnútroštátnych výkladových metód patrí aj zákaz výkladu contra legem, ktorý je v právnom poriadku Slovenskej republiky inkorporovaný v čl. 1 Ústavy SR ako aj zásada

výkladu v prospech spotrebiteľa, ak je obsah zmlúv nejasný, inkorporovaná v § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

14. Uviedli, že súčasná judikatúra Súdneho dvora ES/EÚ zakazuje aplikáciu práv zo smernice (nesprávne či chybné transponovanej do národnej právnej úpravy) vo vzťahu k fyzickým osobám či právnickým osobám, ergo v sporoch v horizontálnom právnom vzťahu. K dnešnému dňu neexistuje žiadne rozhodnutie Súdneho dvora ES/EÚ, ktoré by povolilo pri priamom výklade smernice či pri nepriamom výklade smernice (t.j. eurokonformnom výklade) - v rámci horizontálneho vzťahu - výklad contra legem a súčasne k dnešnému dňu neexistuje žiadne rozhodnutie Súdneho dvora ES/EÚ, ktoré by povolilo v rámci horizontálneho vzťahu priamu aplikáciu práv z nesprávne transponovaných ustanovení smernice voči fyzickej osobe či voči právnickej osobe, ergo priamu aplikáciu práv zo smernice v horizontálnom vzťahu v rámci eurokonformného výkladu nesprávne transponovanej smernice. Pre úplné objasnenie danej problematiky poukázali na kogentný charakter sporného ustanovenia, pričom je možné s určitosťou konštatovať, že súlad sporného ustanovenia nie je možné dosiahnuť prostredníctvom eurokonformného výkladu z dôvodu, že by išlo o výklad contra legem, ale iba prostredníctvom novelizácie predmetného ustanovenia (k čomu zákonodarca v konečnom dôsledku pristúpil práve novelou zákona č. 129/2010 Z.z., účinnou odo dňa 1.5.2018). Považovali za nemysliteľné, ba priam až absurdné, aby zákonodarca novelizoval ustanovenie zákona s cieľom, aby "sporné" ustanovenie malo rovnaký právny význam ako jeho znenie pred samotnou novelizáciou ako aj po nej, pričom poukázali na niektoré rozhodnutia všeobecných súdov po prijatí uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.2.2018, sp. zn. 3 Cdo 146/2017, ktoré dospeli k rovnakému právnomu záveru, k akému dospel v konečnom dôsledku i zákonodarca a ktorý rovnako v tomto konaní prezentujú i samotní žalobcovia. V nich súdy odmietli prevziať právny názor Najvyššieho súdu SR a k veci často krát zaujali aj detailné právne odôvodnenie vysvetľujúce, prečo v právnych veciach, ktoré sú obdobné po právnej stránke s touto vecou nie je možné eurokonformný výklad daného ustanovenia. Súčasne dali do pozornosti konanie vedené na Súdnom dvore EÚ, pod sp. zn. C-331/18, ktoré inicioval Krajský súd v Prešove.

15. Vo vzťahu k nesprávne určenej výške celkových nákladov dlžníka sa nestotožnili s právnym názorom súdu prvej inštancie; boli názoru, že dostatočným spôsobom v predmetnej žalobe odôvodnili, že žalovaná si nespĺnila riadne ani ďalšiu obligatórnu povinnosť, ktorú jej zákonodarca ukladá. S ohľadom na kogentné ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. tak žalobcom nie je vôbec zrejmé, o aké ustanovenie zákona súd prvej inštancie svoj právny názor opiera. S ohľadom na kogentný charakter ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. akúkoľvek nesprávnosť obligatórnych údajov zmluvy o spotrebiteľskom úvere nemožno akceptovať. V danom prípade je totiž absolútne irelevantné, v akej výške sa nesprávnosť údajov uvedených v zmluve odlišuje od skutočnosti a za podstatné mali iba to, že údaje uvedené v zmluve sa nezhodujú so skutočnými údajmi. Nesprávne uvedený údaj v spotrebiteľskej zmluve, ktorý je obligatórne kogentne požadovaný v zmysle zákona má rovnaké právne následky, akoby tento údaj v zmluve absentoval úplne, pričom od kogentnej právnej normy sa nedá právne odchýliť a to ani dohodou strán a ani rozhodnutím súdu. Vyššie uvedené tak potvrdzuje, že súd prvej inštancie v tomto konaní konal nezákonne, lebo kogentná norma platí aj pre konajúci súd a kogentnú normu nemôže v rozpore s jej gramatickým a etymologickým významom slova odlišne vykladať ani súd, lebo inak porušuje princípy právneho štátu z dôvodu nerešpektovania základných princíпов právneho štátu. S ohľadom na uvedené boli názoru, že nie je na mieste akýmkoľvek spôsobom "bagatelizovať" nesprávnosť výpočtu, keďže samotný zákonodarca so žiadnym rozdielom nepočítal. S ohľadom na vyššie uvedené tak považovali za zrejmé, že ani v tomto prípade žalovaná nepostupovala spôsobom, ktorý zákonodarca explicitne vyžaduje a preto nastupuje zákonná sankcia v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Zákonodarca totiž sám vymedzil, ktoré obsahové náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obligatórne obsahovať, aby spotrebiteľ mohol dostatočne posúdiť rozsah svojho záväzku, v opačnom prípade sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

16. Žalobcovia ďalej namietali, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) C.s.p.) a súčasne konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) C.s.p.) a to vadu arbitrárnosti, vadu nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov a tým ipso facto vadu nezrozumiteľnosti a zmätočnosti a tým aj vadu nezákonnosti rozsudku a vadu spočívajúcu v odopretí práva na spravodlivý súdny proces, lebo súd prvej inštancie sa v (ne)odôvodnení napadnutého rozsudku po skutkovej vecnej a ani právnej

stránke veci nevysporiadal jasne, určito a zrozumiteľne s právnou argumentáciou žalobcov podanou v priebehu celého konania. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie sa po právnej stránke nesprávne vysporiadal s právnou argumentáciou žalobcov, porušil ich právo na spravodlivý súdny proces, ktoré je súčasne porušením aj podľa č. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podčiarkli, že princíp právnej istoty zakotvuje aj samotný Civilný sporový poriadok, v zmysle ktorého "právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Podľa čl. 2 ods. 3 C.s.p. ak sa spor na základe prihladenia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu.

17. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ďalej len "C.s.p."), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie žalobcov 1/, 2/ bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario C.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny (§ 387 ods. 1 C.s.p.). Rozsudok verejne vyhlásil 28.4.2020 (§ 219 ods. 3 C.s.p.).

18. Pretože odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

19. Vo vzťahu k podstatným tvrdeniam žalobcov v odvolaní (ktoré v súhrne spochybňujú vecnú správnosť napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, nakoľko má vychádzať z nesprávneho právneho posúdenia), s ktorými sa odvolací súd musí v odôvodnení vysporiadať (§ 387 ods. 3 C.s.p.) hodno podotknúť, že ide v celom rozsahu o nedôvodnú argumentáciu a to s poukazom na správne vyhodnotenie skutkových a právnych okolností vedúcich k zamietnutiu žaloby.

20. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku ohľadom námietky žalobcov, ktorí vyčítali súdu prvej inštancie nesprávne vyriešenie právnej otázky vo väzbe na celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, odvolací súd pripomína, že pri výklade akéhokoľvek ustanovenia o náležitostiach spotrebiteľskej zmluvy vo všeobecnosti je potrebné vychádzať zo zásady, že formulácia spotrebiteľskej zmluvy musí spotrebiteľovi umožniť bez ťažkostí identifikovať podmienky zmluvy a posúdiť rozsah svojho záväzku; z tejto zásady správne vychádzal aj súd prvej inštancie a jeho závery, ku ktorým pri riešení vyššie uvedenej spornej otázky dospel, odvolací súd považuje za správne.

21. Vo vzťahu k námietke žalobcov vzťahujúcej sa k nesprávnemu právnemu posúdeniu náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. odvolací súd uvádza, že v súdnej praxi po určitú dobu nebola jednotná interpretácia cit. ustanovenia, podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere pod sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti má obsahovať výšku, počet a termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. K jej vyriešeniu došlo uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.2.2018, sp. zn. 3 Cdo 146/2017, na ktoré poukázal aj súd prvej inštancie. V uvedenom rozhodnutí najvyšší súd posudzoval náležitosti zmluvy vyžadované § 9 ods. 2 písm. k) najmä, či predmetný zákon ustanovuje v prípade absencie náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. k) sankciu v tom zmysle, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Najvyšší súd v tomto rozhodnutí eurokonformným výkladom dospel k záveru, že citované ustanovenie neukladá veriteľom povinnosť, aby v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. (citované ustanovenie obsahovo zodpovedá neskoršiemu § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z.) uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok úveru po častiach (istina, úrok a poplatky). Podľa najvyššieho súdu, pokiaľ je teda v ustanovení § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. uvedené "výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov", je za použitia eurokonformného výkladu potrebné uvedené ustanovenie vykladať tak, že len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.2.2018, sp. zn. 3 Cdo 146/2017 vzhľadom na skutkový stav, ktorý bol podkladom rozhodnutia, je možné bez ďalšieho považovať za určujúce aj v prejednanom prípade. Odvolací súd sa s jeho záverom ako aj s právnou argumentáciou odôvodňujúcou tento záver stotožňuje. Aj podľa názoru odvolacieho súdu, vychádzajúc z účelu právnej úpravy a z účelu a obsahu smernice 2008/48/ES, nemožno od dodávateľov v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis vnútornej skladby jednotlivých splátok, teda číselné vyjadrenie toho, aká časť každej jednotlivéj splátky sa použije na splátku istiny a aká

jej časť spláca bežné úroky a poplatky; účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatváraní zmluvy k dispozícii takúto informáciu. Pokiaľ ustanovenie ustanovení § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. uvádza "výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov", možno za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa.

22. Odvolací súd ďalej konštatuje, že právnu otázku tejto spornej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a posudzovanie obsahových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere možno považovať v súčasnosti za vyriešenú nielen vyššie citovaným uznesením Najvyššieho súdu SR, ale aj rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.4.2018, sp. zn. 4 Cdo 187/2017, zo dňa 22.11.2018, sp. zn. 3 Cdo 45/2018, zo dňa 26.9.2018, sp. zn. 4 Cdo 65/2018, zo dňa 26.8.2019, sp. zn. 2 Cdo 186/2018, zo dňa 13.6.2019, sp. zn. 6 Cdo 113/2018, zo dňa 25.2.2020, sp. zn. 1 Cdo 183/2018. Vo všetkých týchto rozhodnutiach najvyšší súd posudzoval správnosť interpretácie ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. (obsahovo zodpovedá neskoršiemu ustanoveniu § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z.), pričom gramatickým a eurokonformným výkladom dospel k záveru, že nemožno od dodávateľov v zmluvách uzatváraných podľa uvedeného zákona žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úroky a poplatky).

23. Pokiaľ žalobcovia v odvolaní poukazovali na konkrétne rozhodnutia okresných a krajských súdov Slovenskej republiky, ktoré považovali za nesprávny výklad prijatý Najvyšším súdom SR vo vyššie uvedených rozhodnutiach, odvolací súd uvádza, že Civilný sporový poriadok vychádza z princípu právnej istoty vyjadreného v Čl. 2 ods. 1 Základných princípov C.s.p., podľa ktorého právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Ustálená rozhodovacia prax je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR, ktoré sú ako judikáty publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR; do tohto pojmu možno zaradiť aj rozhodovaciu prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu alebo dokonca aj jednotlivo v doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali. S prihliadnutím na Čl. 3 Základných princípov C.s.p. do tohto pojmu treba zahrnúť aj rozhodnutia Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, prípadne Súdneho dvora Európskej únie (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 129/2017, zo dňa 31.10.2017). Odvolací súd preto za právne irelevantné považoval v odvolaní uvedené rozhodnutia iných prvoinštancných či odvolacích súdov, týkajúcich sa iných, avšak skutkovo a právne obdobných vecí. Rozhodnutia súdov, na ktoré poukázali žalobcovia v odvolaní nemožno zahrnúť do ustálenej praxe dovolacieho súdu (R 71/2018).

24. Záverom odvolací súd upriamuje pozornosť na výsledok konania, na ktoré poukazovali žalobcovia v podanom odvolaní vo veci C-331/18 TE proti Pohotovosti, s.r.o. V predmetom konaní Súdny dvor EÚ (šiesta komora) rozsudkom zo dňa 5.9.2019 prijal záver v zmysle ktorého Článok 10 ods. 2 písm. h) až j) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je vnútroštátna právna úprava dotknutá vo veci samej, podľa ktorej musí zmluva o úvere špecifikovať rozpis každej splátky určenej, podľa prípadu, na amortizáciu istiny, splatenie úrokov a ostatných nákladov. Zároveň konštatoval, že článok 10 ods. 2 a článok 22 ods. 1 smernice 2008/48, ako boli vyložené rozsudkom zo dňa 9.11.2016 vo veci Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842), sa majú uplatniť na zmluvu o úvere, o akú ide vo veci samej, ktorá bola uzatvorená pred vyhlásením tohto rozsudku a pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy vykonanou s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom prijatým v uvedenom rozsudku.

25. S poukazom na vyššie uvedené interpretačné a právne východiská, neboli skutočnosti uvádzané žalobcami ďalej spôsobilé zmeniť správnosť záverov rozsudku súdu prvej inštancie, na ktorých založil svoje rozhodnutie. Keďže žalobcovia v podanom odvolaní ďalej neuviedli žiadne relevantné skutočnosti, ktorými by preukázali nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, odvolací súd ostatné tvrdenia uvádzané v odvolaní nepovažoval za podstatné, t.j. také, ktoré by svojou relevanciou aj v prípade preukázania boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku.

26. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanej priznal proti žalobcom plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko mal vo veci plný úspech.

27. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).